

O ČEM SE MLUVÍ : STRUČNÝ TÝDENNÍ VÝBĚR UDÁLOSTÍ EU pátek, 27. dubna 2012

Kancelář Senátu PČR
Oddělení pro EU

Určeno pro potřebu
senátorů

PARLAMENTNÍ KONTROLA EUROPOLU

Na písemné pozvání komisařky pro vnitřní záležitosti Cecilie Malströmové se uskutečnilo neformální setkání se zástupci národních parlamentů k parlamentní kontrole Europolu. Evropská komise byla zastoupena šéfem ředitelství pro vnitřní záležitosti Manservisim, za Senát PČR se neformální diskuzi zúčastnil senátor Luděk Sefzig, předseda Výboru pro záležitosti EU. Lisabonská smlouva přichází s ustanovením článku 88, dle kterého se předpokládá, že Evropský parlament a Rada vymezí na základě řádné legislativní procedury formou nařízení strukturu, fungování, oblast činnosti a úkoly Europolu. V rámci tohoto nařízení by pak měl být nastaven i mechanismus demokratické kontroly činnosti Europolu. Postavení národních parlamentů v procesu demokratické kontroly Europolu je v současné chvíli velmi slabé. Evropský parlament může Europol jako komunitární agenturu kontrolovat skrze rozpočet a jsou mu každoročně prezentovány zprávy o činnosti Europolu. Z proběhlé debaty, která nebyla strukturována ani pro ní nebyly připraveny podklady, vyplynulo, že zástupci národních parlamentů spíše preferují nevytváření žádného nového tělesa, tj. kontrola Europolu by měla probíhat s využitím platformy COSAC či společných výborových setkání pod garancí Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) Evropského parlamentu. Často padaly také požadavky ke spojení parlamentní kontroly Europolu, Frontexu a Eurojustu. Evropská komise plánuje vydat zmiňované nařízení v listopadu t.r.

EK PŘIPRAVUJE NÁVRH NA ZŘÍZENÍ ÚŘADU EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO ŽALOBCE

Evropská komise se chystá v druhé polovině roku 2013 navrhnout [zřízení funkce evropského veřejného žalobce](#) (European public prosecutor office = EPPO). Podle čl. 86 Smlouvy o fungování EU lze Úřad veřejného žalobce vytvořit z Eurojustu zvláštním legislativním postupem, tj. za předpokladu jednomyslnosti v Radě a se souhlasem Evropského parlamentu. V této záležitosti je však možný postup i formou posílené spolupráce (dle čl. 20 Smlouvy o fungování EU). Prokurátor EU má být ve spolupráci s Eurojustem zodpovědný za vyšetření a soudní stíhání trestných činů poškozujících finanční zájmy EU. Soudní procesy mají být vedeny u příslušných soudů členských států. Evropská komise (DG Home) uvádí pro zřízení EPPO především dva důvody. Za prvé, každoroční finanční ztráty EU. Dle odhadů Evropského úřadu boje proti podvodům OLAF je ročně zpronevěřeno cca 4-5 procent rozpočtu EU (roční rozpočet je cca 120 mld. EUR). V případě cca 600 mil. EUR se jedná o úmyslné zpronevěření. Nicméně dosud se daří vymáhat zpět pouze cca 50 mil. EUR ročně. Jako druhý argument pro zřízení EPPO se uvádí, že členské státy nechrání dostatečně finanční zájmy EU. Stále se neví, zda Evropská komise přijde s nařízením či směrnicí. Nicméně vzhledem k tomu, že Velká Británie má legislativu znemožňující její zapojení do činnosti tohoto úřadu, nejpravděpodobnější je posílená spolupráce (minimálně devíti členských států). Nejasnosti panují také kolem toho, zda budou sloučeny instituce zvažované EPPO a Eurojustu. Doposud probíhaly konzultace Evropské komise se zástupci justice v jednotlivých členských státech, nyní budou probíhat konzultace s exekutivou a v druhé polovině roku 2012 by měly proběhnout s národními parlamenty.

DRUHÁ ZPRÁVA A. DUFFA VE VÝBORU AFCO K PROTOKOLU ČR

Ve čtvrtek, 26. dubna představil zpravodaj Andrew Duff (ALDE, Velká Británie) svou již [druhou zprávu k Protokolu](#) o uplatňování Listiny základních práv EU v ČR. Ve zprávě je navrženo, aby Evropská rada rozhodla, že navrhovanou změnu Smluv nebude projednávat. Zpráva byla značně rozšířena, mimo jiné o konstatování,

- že na základě akademického výzkumu a judikatury lze říci, že protokol č. 30 nevyjímá Polsko ani Spojené království z oblasti působnosti závazných ustanovení Listiny, nejedná se o tzv. „opt-out“ (tj. výjimku pro tyto státy), a nepozměňuje Listinu ani nemění právní situaci, která by panovala, pokud by neexistoval;
- že jeho jediným účinkem je vytvářet právní nejistotu;
- že Listina nemá v kontextu českého, unijního ani mezinárodního práva naprosto žádný vliv na platnost Benešových dekretů týkajících se vyvlastnění majetku po druhé světové válce;
- že český parlament ratifikoval Lisabonskou smlouvu přesně v tom znění, v němž byla podepsána, a nevyjádřil naprosto žádné výhrady nebo připomínky k uplatňování ustanovení Listiny v ČR;
- že není vůbec jisté, zda bude v českém parlamentu dosažena potřebná většina hlasů, která zajistí ratifikaci nového protokolu.

Výbor AFCO rozhodl, že lhůta pro pozměňovací návrhy je do červnového jednání výboru AFCO, a to mimo jiné také z důvodu současné vládní krize v ČR. Tzn., že výbor AFCO bude o zprávě hlasovat na svém červencovém zasedání. Z toho vyplývá, že o zprávě bude rozhodnuto na plenárním zasedání Evropského parlamentu nejdříve v září t.r. a Evropská Rada může pak rozhodnout o celé záležitosti až cca v prosinci 2012. Role Evropského parlamentu je pouze konzultační.

Zpracovala:

Jana Maláčová
Zástupkyně KS při EP

Telefon:

+420 731 124 389
+ 32 484 430 132

E-mail:

malacovaj@senat.cz